

Universiteit
Leiden
The Netherlands

The right to health : a human rights perspective with a case study on Greece

Alexiadou, E.

Citation

Alexiadou, E. (2016, December 15). *The right to health : a human rights perspective with a case study on Greece*. University Studio Press, Thessaloniki , Greece. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/45017>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/45017>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/45017> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Alexiadou, E.A.

Title: The right to health : a human rights perspective with a case study on Greece

Issue Date: 2016-12-15

Samenvatting

Het recht op gezondheid

Een mensenrechtelijk perspectief met een case study over Griekenland

Zeven decennia na de erkenning van het recht op gezondheid in de preambule van de Grondwet van de Wereld gezondheidsorganisatie (1946) heeft dit recht een prominente positie verworven in het recht aangaande de rechten van de mens. Als een gevolg daarvan biedt dit recht de mogelijkheid om de gezondheid en het welbevinden van individuen wereldwijd te beïnvloeden. Ondanks het ontbreken van consensus over de precieze betekenis van dit recht, beoogt dit proefschrift te kijken naar de wijze waarop dit recht wordt geïmplementeerd op nationaal niveau. Dit vraagt om helderheid over de maatregelen die staten gehouden zijn om te nemen. Vanuit deze gedachte wordt in dit proefschrift geanalyseerd hoe het recht op gezondheid om nationaal niveau wordt gewaarborgd, waarbij in het bijzonder wordt gekeken naar de situatie in Griekenland. Vanwege deze vraagstelling bestaat dit boek uit twee delen (Deel I en Deel II) waarin achtereenvolgens de volgende vragen worden onderzocht:

- (a) *Welke primaire standaarden liggen besloten in het recht op gezondheid op grond van het recht inzake de rechten van de mens?*
- (b) *Is het recht op gezondheid (effectief) geïmplementeerd in Griekenland (of niet)?*

Deel I omvat drie hoofdstukken (hoofdstuk 2, 3 en 4) gericht op het formuleren van een toetsingskader om te kunnen bepalen of het recht op gezondheid juist is geïmplementeerd, met speciale aandacht voor het recht op *een zo goed mogelijke gezondheid* alsmede de gevolgen hiervan voor staten. In hoofdstuk 2 ligt de nadruk op het beschrijven van de ontwikkeling van de betekenis van dit recht in de internationale, regionale en nationale context.

In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de aard en reikwijdte van het recht

op gezondheid, de daarmee corresponderende verplichtingen voor staten en twee bedreigingen voor de realisatie van dit recht (privatisering en corruptie). Het doel van dit hoofdstuk is om verschillende aspecten inzake de inhoud van het recht op gezondheid te verduidelijken, zodat die kunnen worden gebruikt bij het onderzoeken of het recht op gezondheid juist is geïmplementeerd.

Hoofdstuk 4 richt zich op de betekenis van het recht op gezondheid voor staten. Daartoe wordt gekeken naar de werkzaamheden van verschillende internationale toezichthoudende organen. Het doel van dit hoofdstuk is te kijken naar de maatregelen die staten moeten nemen om het recht op gezondheid te verwezenlijken.

In Deel 2 (hoofdstukken 5, 6, 7 en 8) wordt stilgestaan bij de implicaties van het juridisch kader van het recht op gezondheid voor de nationale rechtsorde (te weten de Griekse nationale rechtsorde). Meer in het bijzonder wordt in hoofdstuk 5 geconstateerd dat het recht op gezondheid in de Griekse grondwet erkenning heeft gevonden. Het grondwettelijk raamwerk is een waardevol fundament om wetten en beleidsmaatregelen op te baseren gericht op het realiseren van het recht op gezondheid. In de hoofdstukken 6, 7 en 8 wordt op thema's ingegaan die van bijzonder belang zijn voor de juiste naleving van het recht op gezondheid in Griekenland.

In hoofdstuk 6 wordt geconstateerd dat er een schijnbaar contrast bestaat tussen de internationale standaarden die voor Griekenland gelden en de wijze waarop deze zijn geïmplementeerd op nationaal niveau. Allereerst heeft de Griekse overheid een nationaal gezondheidssysteem opgezet zonder zich rekenschap te geven van de normen die besloten liggen in het recht op gezondheid. Meer in het bijzonder werd vastgesteld dat vanaf 2010 de noties die ten grondslag liggen aan het recht op gezondheid geen weloverwogen en systematische aandacht meer hebben gekregen in de Griekse wetgeving en beleid op het terrein van de gezondheidszorg. Dit terwijl Griekenland verplicht is het recht op gezondheid geleidelijk aan te verwezenlijken, door de nadruk te leggen op de eerstelijnsgezondheidszorg en bijzondere aandacht te besteden aan de behoeften van de meest kwetsbare groepen. Op de Griekse overheid rust ook de eindverantwoordelijkheid om twee ernstige knelpunten op te lossen: de voortgaande privatisering van de zorg en de corruptie die de zorg bedreigt.

In hoofdstuk 7 wordt gekeken naar de naleving van het recht op gezondheid(szorg) ten aanzien van niet-gedocumenteerde vreemdelingen. Geconstateerd wordt dat Griekenland als gevolg van de hoge instroom van vreemdelingen in combinatie met de stijgende kosten voor de gezondheidszorg wetgeving heeft ingevoerd die de toegang tot zorg voor de leden van deze groep

belemmert. Gezondheidswetgeving en –beleid zijn gecombineerd met maatregelen ter beteugeling van de komst van migranten en gekoppeld aan de verblijfsstatus van vreemdelingen. Vanuit het perspectief van het recht op gezondheid vormen deze maatregelen een bron van grote zorg. De Griekse overheid laat ook na om de uiteenlopende gezondheidsbehoeften van niet-gedocumenteerde vreemdelingen in ogenschouw te nemen en maatregelen te nemen die zijn toegesneden op de context van niet-gedocumenteerde vreemdelingen.

Hoofdstuk 8 analyseert de positie van Roma-kinderen in relatie tot het recht op gezondheid en het recht op gezondheidszorg. Dit hoofdstuk laat zien dat de invoering van de standaarden inzake het internationaal erkende recht op gezondheid voor deze doelgroep zich op een rudimentair niveau bevinden. Tussen de gezondheid en levensverwachting van algemene bevolking en Roma-gemeenschap bestaan aanzienlijke verschillen. Dit is niet alleen een bron van zorg, maar laat ook zien dat Griekenland in gebreke blijft bij het verzekeren van de naleving van het recht op gezondheid. Als zodanig zijn de pogingen van de Griekse overheid om de toenemende sociaal-economische verschillen, die deze kwetsbare bevolkingsgroep ervaren, te verminderen een urgente en uitdagende noodzaak.

Op basis van voorgaande bevindingen, bevat hoofdstuk 9 de bevindingen van de studie en wordt daarin een lijst met aanbevelingen gepresenteerd. De maatregelen die genomen moeten worden om het recht op gezondheid te waarborgen zijn onder andere het aanpassen van wetgeving, van lagere regelgeving en van richtlijnen.

